

รายงานความก้าวหน้าโครงการ จังหวัดศรีสะเกษ

ณ ศูนย์พัฒนาการเกษตรอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ

ระหว่างวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2557

กิจกรรมทักทาย เตรียมความพร้อม

หลังจากเริ่มตัวโครงการ (คุยในพื้นที่) เดือนกรกฎาคม ต่อมา มีการนัดคุยกิจกรรมกัน หลายครั้งในพื้นที่โนนคูณ 2 ครั้ง โพธิ์กระสังข์ 1 ครั้ง ปรางค์กู๋ ไม่ได้ลงพื้นที่ และที่โคนขยง คุยกัน 2 ครั้ง

หลังจากนั้น มีเวทีรวมทุกกลุ่มเพื่อมา พูดคุย นำเสนอโครงการหลังการลงพื้นที่ พร้อมมีคณะกรรมการพิจารณา มาจากหลาย พื้นที่มาร่วมด้วย

นัดหมายออกแบบเครื่องมือ วางแผนเก็บข้อมูลก่อนทำกิจกรรม

เวทีนี้จะเป็นเวที ที่จะมาทบทวนเครื่องมือ การทำโครงการ ว่ามีความพร้อมอย่างไร ในช่วงครึ่งทางหลังจากการทำโครงการว่ามีการดำเนินการไปในทิศทางไหนอย่างไรบ้าง แล้ว เพราะที่ผ่านมาแต่ละพื้นที่ก็ทำกิจกรรมกันมากมายหลายพื้นที่แล้ว วันนี้ก็จะมาเล่าสู่กันฟัง

1. ให้แต่ละกลุ่มไปช่วยกันทบทวนโครงการ

ของตัวเองในครึ่งทางแรกว่าทำกิจกรรมอะไรมาบ้างแล้ว ตามแผนงานโครงการ

- 2.ดูว่าวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมที่ทำนั้นทำเพื่ออะไร
- 3.การทำกิจกรรมมีเป้าหมายทำกับใครบ้าง และทำที่ไหน เมื่อไหร่
- 4.วิธีการดำเนินงาน การแบ่งบทบาทหน้าที่แต่ละกิจกรรม
- 5.ทำแล้วเกิดผลดีอย่างไร เกิดผลไม่ดีอย่างไร เพราะอะไร
- 6.ทำแล้วมีปัญหาอะไรบ้าง มีอุปสรรคอะไร แก้ปัญหาได้หรือไม่ได้อย่างไร

การนำเสนอโครงการช่วง 3 เดือนแรกของการทำโครงการ

1. โครงการสวนผักปลอดภัยเพื่อนลมหายใจของชุมชน
กลุ่มซอย และโนนคูณจูเนียร์

บริบทของชุมชนชน สมาชิกอาศัยอยู่ในพื้นที่ 2 หมู่บ้าน โนนคูณ และบ้านโนนคำ ประวัติความเป็นมา บ้านโนนคูณแยกตัวออกจากบ้านโนนค้อ อยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านโนนคูณ บ้านโนนคูณก่อตั้งเป็นหมู่บ้านในเดือน 4 ปีมะโรง พ.ศ. 2437 ประชากรจำนวนทั้งสิ้น 606 คน แบ่งเป็น 323 คน หญิง 349 คน

บ้านโนนคำก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 พ.ค. 2542 แยกจากบ้านโนนคูณ หมู่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแยกเขตการปกครองออกจากหมู่บ้านเดิมที่มีจำนวนประชากรหนาแน่น มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 556 คน แบ่งเป็นชาย 289 คน หญิง 267 คน

กลุ่มองค์กรในชุมชนโนนคูณ โนนคำ

1.ชมรม SOI และโนนคูณจูเนียร์ ก่อตั้งเมื่อปี 2549 โดยมีครูชาวต่างชาติ และที่ปรึกษาครูวิทยาวงษ์ใหญ่ และโรงพยาบาลโนนคูณ ในปี 2556 ชมรมของเราได้ไปนำเสนอที่ มหาสารคาม และได้แลกเปลี่ยนเวทีประชุมวิทยากรพยาบาลชุมชนระดับชาติ ต่อมาอำเภอศรีภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดได้มาดูงานที่หมู่บ้าน และในปี 2557 เราได้จัดงานปีใหม่อย่างสร้างสรรค์ มีการเลี้ยงไก่ออกไข่ เศรษฐกิจพอเพียง ได้รับโอกาสจากโครงการเพื่อชีวิตที่ดีขึ้นกว่าของอิสสสภ สำหรับสโลแกนของกลุ่ม SOI และโนนคูณจูเนียร์คือ รู้โลก รู้ชีวิต รู้วิถีคิด รู้เสียสละ ปัจจุบันชมรมของเรามีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น 70 คน

2.ชมรมผู้สูงอายุ ก่อตั้งเมื่อปี 2549 โดยได้จัดตั้งจากความคิดของผู้สูงอายุและกรรมการหมู่บ้าน มีสมาชิกทั้งสิ้น 35 คน มีประธานชมรมคือ นางนาง สุขห่อ กิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุ กิจกรรมหลักคือการออกกำลังกายด้วยการรำไม้พอง เข้าวัดปฏิบัติธรรมช่วงวันพระ วันเข้าพรรษา

3.กลุ่มสตรีแม่บ้าน กิจกรรมคือเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เข้าร่วมสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ กรณีมีการจัดงานในชุมชนเช่น งานศพ งานแต่งงาน งานประเพณีต่าง ๆ เป็นคณะกรรมการงานศพ ปลอดเหล้า มีสมาชิกทั้งสิ้น 28 คน มีคณะดำเนินงานจำนวน 9 คน ประธานชมรมคือนางสมหมาย ชันชัย

4. กองทุนเงินล้าน กิจกรรมให้สมาชิกกลุ่มกู้ยืมเงิน และมีการออมทรัพย์ มีคณะกรรมการดำเนินงาน 9 คน มีประธานกลุ่มคือ นายรัตน ชันชัย

ผู้นำชุมชน ผู้นำที่เป็นทางการคือ ผู้นำทางศาสนา พระครูวิจิตร จันทศาล ผู้ใหญ่บ้านนายรัตน ชันชัย อายุ 53 ปี ผู้รู้ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ในชุมชน สำหรับกิจกรรมของเราจะมีครูยายสุดสาคร ให้ความรู้ในเรื่องของเกษตรอินทรีย์ การทำปุ๋ยหมักวิถีพอเพียง ผู้รู้ปราชญ์ชาวบ้านบ้านโนนคูณ แม่บุญธรรม ชัยโคตร เป็นผู้รู้ด้านการปลูกผัก เลี้ยงสัตว์

สำหรับกิจกรรมของเรา **1.กิจกรรมประชุมแกนนำ** วัตถุประสงค์คือ เพื่อวางแผนการทำโครงการ หรือหารือร่วมกันกับผู้ปกครอง ผู้นำ ผลที่ได้รับจากการประชุมแกนนำ มีปฏิทินการทำงานที่ชัดเจน กำหนด

ระยะเวลา เป้าหมายและผลสำเร็จ 2.กิจกรรมประชุมผู้ปกครองและสมาชิกผู้นำของสมาชิกชมรม
วัตถุประสงค์นำเสนอโครงการเพื่อขอรับข้อเสนอแนะ ในการทำโครงการต่อไป ผลที่ได้รับ 1. ได้รับข้อเสนอแนะ
ในการปลูกผัก 2.ได้รับข้อเสนอแนะในการทำโครงการ 3.กิจกรรมต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนกิจกรรมนี้เรา
จัดทุกปี เราได้จัดกิจกรรมนี้มาแล้ว 3 ปี วัตถุประสงค์เพื่อเสริมความรู้และเสริมทักษะในการดำรงชีวิตให้แก่เด็ก
และเยาวชน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นสมาชิกในชมรม ผู้นำชุมชน พ่อแม่พี่น้องชาวบ้านโนนคูณโนนคำและน้องๆ
เยาวชนในหมู่บ้าน ผลที่ได้รับน้องมีความภูมิใจและประทับใจที่ได้ร่วมกิจกรรม 2.น้อง ๆได้รับความรู้พร้อม
ทักษะในการดำรงชีวิต 3.สมาชิกชมรมภาคภูมิใจในตัวเองที่มีคุณค่าต่อสังคม รักสามัคคี ทำงานเป็นทีมด้วย
ตนเอง

ฐานของเรามีเพาะกล้าพันธุ์ดี ฐานเยาวชนพลเมืองดีศรีสะเกษ ฐานภาษาพาสนุก ฐานภาษาเพื่อ
อาเซียนและฐานนันทนาการ 4.กิจกรรมเตรียมแปลงปลูกผัก วัตถุประสงค์เพื่อเตรียมปลูกผักตามโครงการสวน
ผักปลอดภัยเพื่อลดความเสียหายของชุมชน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทั้งเด็กและเยาวชน แกนนำสมาชิกชมรม ผลที่ได้รับ
คือได้แปลงพร้อมปลูก มีการล้อมตาข่ายพร้อมเตรียมเลี้ยงกบ ล้อมบ่อทั้งหมดเพื่อเตรียมเลี้ยงปลา 5.กิจกรรม
ปลูกมะนาวทอसानต่อกิจกรรมปลูกผัก วัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ผล
ที่ได้รับคือได้ปลูกผัก ได้เรียนรู้การปลูกมะนาว

กรรมการ: ทำกับใคร ทำที่ไหน ปัญหาและอุปสรรคของการทำงาน รวมถึงสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม
นี้?

พวกเราทำกับผู้นำชุมชน อสม. อบต.และเยาวชนบ้านโนนคูณ โนนคำ ปัญหาและอุปสรรคในการทำ
กิจกรรม เยาวชนยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ผู้ปกครองบางส่วนยังไม่ทราบรายละเอียดที่ชัดเจน เมื่อ
ผู้ปกครองคนอื่นไม่สนใจเราก็เริ่มจากที่ตัวผู้ปกครองเราเองก่อน

สิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้ ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันอย่างเป็นหมู่คณะ ฝึกความอดทนของเยาวชน
จากการทำกิจกรรมนี้ทำให้พวกเรามีความรับผิดชอบมากขึ้น

กรรมการ: กิจกรรมไหนที่ทำแล้วภูมิใจมากที่สุด เพราะอะไร?

ค่ายกิจกรรมเสริมหนุนต้นทุนชีวิต เพราะว่าเราได้มอบความรู้ให้กับน้อง ๆ ในชุมชนของเรา ได้เห็น
รอยยิ้มของเด็กๆ ได้ฝึกประสบการณ์ด้านการเป็นผู้นำและการนำเอาความรู้ที่เราได้มาไปมอบต่อให้กับน้อง ๆ

2. กลุ่มรู้จักรู้ออมโกนขอมสุขใจ

กิจกรรมที่ 1 ประชุมกลุ่มเยาวชนชี้แจงโครงการ วัตถุประสงค์ให้เยาวชนเข้าใจโครงการสาระสำคัญของโครงการกลุ่มเป้าหมาย สมาชิกแกนนำ 7 คน ผลการดำเนินกิจกรรมในกลุ่มเยาวชน เพื่อชี้แจงโครงการเยาวชนเกิดความเข้าใจในโครงการ และสามารถแบ่งหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมต่อไป เกิดความสามัคคีภายในกลุ่ม

กิจกรรมที่ 2 ประชุมเยาวชนกลุ่มสนใจศึกษาข้อมูล การใช้จ่ายรายวันตามแบบบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่าย วัตถุประสงค์ ชี้แจงให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในการบันทึกรายรับ-รายจ่ายได้อย่างถูกต้องต่อเนื่อง กลุ่มเป้าหมาย สมาชิกแกนนำ 7 คน พี่เลี้ยง 2 คน เยาวชน 30 คน รวม 39 คน งบประมาณ อุปกรณ์ 500 บาท ใช้จ่ายค่าอุปกรณ์ ใช้จ่ายค่าอาหารเครื่องดื่ม 1500 บาท ผลการดำเนินกิจกรรมเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจสามารถบันทึกรายรับรายจ่ายได้อย่างถูกต้อง ปัญหาอุปสรรค เยาวชนมาประชุมไม่ครบตามจำนวน เนื่องจากมีการติดธุระสำคัญ

กิจกรรมที่ 3 ประชุมผู้ฝึกอบรม เพื่อการออมทรัพย์ วัตถุประสงค์ให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการออมทรัพย์ของกลุ่ม ผลการดำเนินกิจกรรมประชุมผู้ฝึกอบรมการออม จากการให้ความรู้ของหัวหน้ากลุ่มออมทรัพย์ เยาวชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการออมมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่ 4 ประชุมจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เยาวชนโกนขยอม วัตถุประสงค์ให้เยาวชนได้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์อย่างถูกต้อง กำหนดบทบาทหน้าที่ดำเนินการออมของกลุ่ม กลุ่มเป้าหมายสมาชิกแกนนำ 7 คน เยาวชนโกนขยอม 30 คน ผลการดำเนินกิจกรรมมีการประชุมจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ และการแบ่งหน้าที่ในการออมนำไปสู่การวางแผนปลูกผักเลี้ยงปลา ปัญหาและอุปสรรค เยาวชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในโครงการ วิธีแก้ปัญหา กลุ่มเยาวชนร่วมมือกันวางแผนให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนของโครงการเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

การสรุปผลดำเนินกิจกรรม กิจกรรมที่ 1-4 ในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่เริ่มกิจกรรมที่ 1-4 พบว่ากลุ่มเยาวชนให้ความร่วมมือและช่วยกันวางแผนงานทั้งในส่วนการออม ศึกษาข้อมูลจากผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ นำเอาข้อมูลมาศึกษาและปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ นำมาสู่กิจกรรมการวางแผนขั้นต่อไป กิจกรรมที่ 4-7 การปลูกผักเลี้ยงปลา

** แผนที่กิจกรรมการปลูกผักเลี้ยงปลา

เป้าหมายที่ได้จากการทำกิจกรรม 1.เยาวชนมีความสามัคคีกัน 2.เป็นการส่งเสริมเยาวชนให้มีรายได้ 3. เยาวชนรู้จักอดออม ประหยัดมากขึ้น 4. เยาวชนเห็นคุณค่าของเงินมากขึ้น

กรรมการ: น้อง ๆ แต่ละคนมีบทบาทอะไรในงานนี้บ้าง?

ทำหน้าที่ให้อาหารปลา บันทึกภาพเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาที่ถูกต้อง และการปลุกผักจากผู้รู้
หาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเยาวชน การปลุกผัก การเลี้ยงปลา

ลองเล่าให้ฟังเรื่องการออม ว่าต้องออมอย่างไรบ้าง?

เป็นการทำสมุดบันทึกให้เยาวชนบันทึก ออมวันละบาท นางสาวอัมพร บุญขาว เป็นคนบันทึกข้อมูล

อยากรู้เรื่องการหาพันธุ์ปลา ไปหามาได้อย่างไร?

จากตลาด

** (ทีมนี้ยังไม่ได้ออม อยู่ในช่วงกำลังรวบรวมข้อมูล ออกแบบสมุดบันทึก ปลุกผักก็ยังไม่ได้ออก
ในช่วงกำลังศึกษาข้อมูลอยู่)

3. โครงการต้นกล้าเยาวชนคนหมาน้อย

ทางกลุ่มจัดทำเป็นวิดีโอมานำเสนอ หลังจากที่เราได้มาอบรมแล้วพวกเราลงพื้นที่สอบถามผู้รู้ถึง
ลักษณะของต้นหมาน้อยเป็นอย่างไร หลังจากนั้นดำเนินการประชุมเพื่อวางแผนดำเนินการต่อ หลังจากนั้น
พวกเราก็สร้างทีมและได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน และผู้รู้ ลำดับต่อไปพวกเราจะทำการเพาะพันธุ์ต้นกล้า

หมาน้อย ตอนนี้เราอยู่ที่บ้านผู้รู้ คุณยายสุรัตน์ ไจมน คุณยายอายุ 60 ปี เป็นผู้รู้เกี่ยวกับต้นหมาน้อย ลักษณะของใบหมาน้อยมีลักษณะคล้ายรูปหัวใจ ใบเป็นสีเขียวแก่ มีขนเล็กๆ อยู่บริเวณขอบใบ สรรพคุณต้นหมาน้อยช่วยแก้ร้อนใน

ทางกลุ่มได้ดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ 1.ประชุมทีม ส่องสำรวจข้อมูลเรื่องต้นหมาน้อย ศึกษาเกี่ยวกับต้นหมาน้อยทั้งผู้รู้และแกนนำหมู่บ้าน 2.วัตถุประสงค์ เพื่อทราบข้อมูลของต้นหมาน้อย 3.ทำกับใครบ้าง ที่ไหน เมื่อไหร่ (1)ผู้นำชุมชน ผู้รู้ สมาชิกในกลุ่ม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกแพก บ้านผู้รู้ยายสุรัตน์ ไจมน ยายจันทร์ดา ถาปัตต์ ดำเนินการช่วงวันเสาร์-อาทิตย์หรือเวลาว่าง 4. วิธีการขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ประสานงาน ประชุมแบ่งบทบาทหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจและศึกษาเกี่ยวกับหมาน้อย 5. ทำแล้วเกิดผลดีและไม่ได้ อะไร เพราะเหตุใด? ผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือ ได้รับสมาชิกเพิ่ม ได้รู้จักสมุนไพรเพิ่มขึ้น

กรรมการ: อยากทราบว่าตอนที่ไปเก็บข้อมูลหมาน้อย หมาน้อยคืออะไรช่วยให้ข้อมูลหน่อยว่าคืออะไรบ้าง มีความสำคัญอย่างไรที่เราต้องรักษาไว้?

เป็นพืชสมุนไพรที่กำลังสูญพันธุ์ไปเรื่อย ๆ ทางกลุ่มเลยนำมาขยายพันธุ์และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สรรพคุณของต้นหมาน้อยเป็นยาเย็น ช่วยแก้ร้อนใน ขับถ่ายสะดวก เวลาทานนำมาคั้น แปะไว้ในตู้เย็น และตัดเป็นชิ้น เป็นคำ ทำน้ำจิ้มทาน คล้ายๆ จิ้มกินกับน้ำพริก

เล่าวันที่เราลงไปสำรวจหน่อยว่าเราทำอะไรบ้าง ไปสำรวจที่ไหน เก็บข้อมูลอย่างไร?

เราจะแบ่งเป็นทีมลงไปสอบถามผู้รู้ มีคนเก็บภาพ และทำหน้าที่จดบันทึก

ในชุมชนมีคนปลูกหมาน้อยเท่าไรกี่หลังคา?

ประมาณ 25 หลังคาเรือน

พวกเราได้ลองกินต้นหมาน้อยกันมาบ้างหรือยัง แล้วถ้าให้เราลองเชิญชวนให้เพื่อน ๆ มาลองชิมต้นหมาน้อยเราจะบอกเพื่อนอะไรบ้าง รสชาติ สรรพคุณของหมาน้อย?

รสชาติของหมาน้อยจะออกจืด ๆ เย็นๆ ถ้าจิ้มกับน้ำจิ้มจะอร่อยขึ้น

4. โครงการสานสัมพันธ์ก่อนกรวยทรายอีก

กิจกรรมขั้นตอนในการดำเนินงาน ประชุมทีมและวางแผนในการดำเนินงานเป็นการประชุมทีมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคนในกลุ่ม ร่วมกันวางแผนการทำโครงการและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งบประมาณในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การประชุมทีมเป็นการประชุมทีมหลัก ในวันที่ 1 ตุลาคม 2557 ณ บ้านเลขที่ 147 ม. 7 มีผู้เข้าร่วมการประชุม สมาชิกในกลุ่มทั้งหมดและพี่เลี้ยง

กิจกรรมสัมภาษณ์ผู้รู้ด้านประวัติความเป็นมาของชุมชน คือคุณตาพรหม โพธิ์กะสังข์ อายุ 73 ปี

กิจกรรมสัมภาษณ์ผู้รู้ด้านประเพณี 12 เดือนและการละเล่นพื้นบ้าน ผู้รู้คือ ตาพรหม โพธิ์กะสังข์ คุณยาย ราตรี เปรม และคุณยายแก้ว เลิศศรี กิจกรรมสำรวจข้อมูลประชากรของชุมชนบ้านชำ เราได้ไปขอความร่วมมือและขอข้อมูลที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพธิ์กะสังข์ ผู้รู้ในชุมชน พวกเราศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของบ้านชำ จำนวนประชากร วัฒนธรรมประเพณี 12 เดือนและการละเล่นพื้นบ้าน แหล่งข้อมูลที่ได้ศึกษาคือผู้รู้ในชุมชน หลังจากนั้นได้นำข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปศึกษา มาสรุปและแลกเปลี่ยนกัน เพื่อให้ทุกคนในทีมได้รู้เข้าใจข้อมูลที่ได้ไปศึกษาและรวบรวมมา

หลังจากนั้นพวกเราได้ประชุมทำความเข้าใจร่วมกับชุมชนเป็นการประชุมทีมเพื่อชี้แจงความเข้าใจร่วมกับโครงการและวัตถุประสงค์ของโครงการต่อชุมชน ให้รับทราบซึ่งพวกเราได้ชี้ประเด็นแก่ชุมชน คือ ชื่อ

โครงการ วัตถุประสงค์ หลักการและเหตุผล วิธีการและขั้นตอนในการทำโครงการ และบอกเนื้อหาที่จัดเก็บข้อมูล ผลดีและผลเสียของการทำโครงการ และขอความร่วมมือกับชุมชน ก่อนการลงเก็บข้อมูล

กิจกรรมต่อไปกิจกรรมวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากที่ได้ไปศึกษามา เป็นการสรุปข้อมูลเบื้องต้น โดยทีมได้เตรียมข้อมูลบริบทชุมชน วัฒนธรรมประเพณีการเล่นของชุมชนบ้านซำ ซึ่งได้มาจากการรวบรวม ด้วยวิธีการสำรวจ สัมภาษณ์ชาวบ้านในชุมชน เก็บข้อมูลโดยการจดบันทึก ถ่ายวิดีโอและบันทึกเสียง และ ร่วมกันสรุปวิเคราะห์ข้อมูล จัดหมวดหมู่ข้อมูล ด้านกลุ่มเนื้อหาในการศึกษาและจัดพิมพ์ข้อมูล

ผู้ในการการเล่นทวอยิก

- 1.แม่ลา ปรีเปรม
- 2.แม่แก้ว เลิศศรี
- 3.แม่ประคอง มังคละ
- 4.แม่มน อุทา
- 5.แม่เขียน พรสวรรค์
- 6.แม่ไสว โนนสวรรค์

ก่อนที่พวกเราจะจัดการประชุมเราได้ไปติดต่อกับผู้ใหญ่บ้านให้ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายให้มีผู้มา ประชุมที่ศาลา สำหรับข้อมูลที่ได้อศึกษานั้น พวกเราศึกษาประวัติความเป็นมา ที่ตั้ง และอาณาเขตของ หมู่บ้าน ว่าติดกับหมู่บ้านอะไรบ้าง จำนวนประชากร ประเพณีวัฒนธรรม 12 เดือน และเรื่องหลักที่ไปศึกษาจะมีวัฒนธรรมด้านการละเล่น จากที่ไปศึกษามาพบว่าการแบ่งช่วงอายุในการเล่น 3 ช่วง

ช่วงแรกคือช่วง 80 ปีขึ้นไป จุดเริ่มต้นของการเล่น เริ่มเล่นโดยที่คณะครูที่อยู่ในชุมชนสอนให้ผู้สูงอายุที่ ตอนนั้นยังอยู่ในวัยเรียน ในเวลาว่าง ในขณะนั้น จะเล่นโดยการแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน โดยการเป่า ยิงซูป แบ่งฝ่าย จากนั้นให้ภายในทีมเลือกหัวหน้าทีม ทีมละ 1 คน เมื่อได้แล้วให้ผู้เล่นแต่ละทีมไปซ่อนตัวตาม ใต้ถุนบ้าน ส่วนใหญ่เล่นกันช่วงพักกลางวันและช่วงเย็นกลับมาบ้าน หรือเวลาว่างหลังจากทำงานบ้านเสร็จ แล้ว ในการเล่นของคนช่วงอายุ 80 ปี มีเพลงประจำการเล่นนี้ ชื่อเพลงว่า ไก่แก้ว เมื่อไปซ่อนใต้ถุนบ้านแล้ว ผู้นำทีมจะนำลูกทีมมา 1 คนโดยการเอาผ้าคลุมตัวไว้ ถ้าคนที่เป่าไก่ตัวใหญ่จะให้หลานออกมาเอง แต่ถ้าตัว

เด็กเขาจะอุ้มออกมา หรือให้หลานออกมาแล้วมาอยู่ในจุดที่กำหนดไว้ และให้หัวหน้าทีมเป่ายิงชูปกันอีกที เพื่อเลือกใครจะเล่นก่อน เมื่อได้ผู้ชนะให้ผู้ชนะร้องเพลงไก่โดยร้องว่า “ลองทายดูสิ ว่าไก่ตัวนี้เลขที่เท่าไร? จงชานให้ฉันฟังก่อน ถึงจะตอบสุนทรได้ ไก่เอ๋ยไก่แก้ว จงชันเสียงแจ้วออกมาไวๆ” จากนั้นให้คนที่อยู่ใต้ผ้าร้องออกมาว่า “อีก” แล้วให้หัวหน้าทีมของฝ่ายตรงข้ามทาย โดยการทายในช่วงนี้จะทายเป็นเบอร์ว่าไก่ เบอร์ 1 หรือ 2 ถ้าทายถูกคนที่อยู่ใต้ผ้าจะไปเป็นลูกทีมของหัวหน้าที่ทาย ถ้าทายผิดก็จะอยู่ทีมเดิม จากนั้นจะเล่นไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้ผู้ชนะคือมีจำนวนผู้เล่นมากที่สุด

ช่วงที่ 2 อายุ 52 ปี มีการเล่นเหมือนกับช่วงอายุ 80 ปี แต่จะเปลี่ยนการทายจากหมายเลขเป็นไก่ตัวผู้หรือไก่ตัวเมีย และเพลงจากที่เคยได้ร้องก็ไม่มีอีกเลย

ช่วงที่ 3 อายุ 31 ปี มีการละเล่นเหมือนกันแต่เปลี่ยนจากการทายไก่ตัวผู้ ไก่ตัวเมียเป็นชื่อของผู้เล่นแทน เพลงนั้นก็ได้นัยไป

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ 1 ประกอบด้วย กลุ่มคอนกรีตทอวยอีก และกลุ่มพีเลียง

กิจกรรมที่ 2 คือกิจกรรมประชุมทีมเกี่ยวกับข้อมูลบริบทชุมชน มีผู้เข้าร่วมคือกลุ่มคอนกรีตทอวยอีก และพีเลียง และผู้รู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วย

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเก็บข้อมูลการเล่นและความเป็นมา มีผู้เข้าร่วมคือกลุ่มคอนกรีตทอวยอีก พีเลียงและผู้รู้เข้าร่วม

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมประชุมทีมชี้แจงโครงการต่อชุมชน มีผู้เข้าร่วมกลุ่ม มีผู้เข้าร่วมคือกลุ่มคอนกรีตทอวยอีก พีเลียงและคนในชุมชนจำนวน 46 คน

คำถาม: ปัญหาในการดำเนินโครงการมีอะไรบ้าง และมีแนวทางในการแก้ไขอย่างไร?

สมาชิกในกลุ่มมาไม่ตรงเวลาเกือบจะทุกกิจกรรม ทำให้ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมยืดยาวไปอีก และตอนไปประชุมชี้แจงรายละเอียดหมู่บ้านของเรามีการจัดทำศาลากลางบ้านใหม่ความสะดวกสบายในการประชุมไฟฟ้าไม่มี เพราะเราต้องไปประชุมตอนเย็น มียุ่งเยอะ แต่ก็ต้องทน ซื่อยากันยุงมาให้ผู้เข้าร่วมทา ไฟก็ไปขอติดต่อให้ท่านผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมาติดให้

ปัญหาอีกอย่างช่วงที่เราประชุมเป็นช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร คนในชุมชนไม่ค่อยมีเวลาว่างมาประชุม ก็ต้องเลื่อนประชุมออกไปทำให้ได้กิจกรรมออกมาค่อนข้างจำกัด

คำถาม: อยากรู้ว่าการละเล่นนี้เล่นแล้วได้อะไร มันดีอย่างไรกับชุมชนและคนเล่น?

ได้ฟื้นฟู เพราะว่าการละเล่นนี้ได้หายไปแล้วเราจะฟื้นฟูขึ้นมา สร้างความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้องในชุมชน ได้ความสัมพันธ์กับท่านผู้ใหญ่เพราะเราต้องไปถามข้อมูลกับท่าน ฝึกการทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำ ฝึกความรับผิดชอบ การแบ่งเวลาการทำงาน

คำถาม: ทีมนี้มีการเก็บข้อมูลได้ละเอียดมาก เราเคยทำงานด้านนี้มาก่อนหรือเปล่า?

ในตัวหนูที่โรงเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพาะพันธุ์ปัญญากับการทำโครงการเลยพอรู้บ้าง ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป แต่ว่าข้อมูลนี้เพิ่งเคยเก็บเป็นครั้งแรก

5.โครงการดักแด่แดกใหม่ ทอรัก ทอไหม สานสายใยโซดละเว

บ้าง เริ่มเตรียมออกสัมภาษณ์ในช่วงนี้

- **วัตถุประสงค์**

- 1.เพื่อศึกษาข้อมูลของชุมชน และเส้นทางโซดละเว ตลอดจนวิธีการทอโซดละเวว่ามีอะไรบ้าง (นำเสนอผ้าทอโซดละเว)

- **กิจกรรม**

- 1.ประชุมทีม ว่าต้องทำอะไรกัน

2.กิจกรรมตามรอยโซดละเว พวกเราไปศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโซดละเวโบราณ ซึ่งที่เราเห็น โซว์เป็นโซดละเวอายุประมาณ 50 ปี ซึ่งใช้การย้อมด้วยสีธรรมชาติทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นต้นเข คลั่ง และสีเขียวจากการผสมระหว่างเหลืองเขียว และต้นครามผสมกันจะเป็นสีเขียวแก่

ประวัติความเป็นมา

พวกเราได้สัมภาษณ์คุณตาชุย โพธิ์सान เดิมที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของบ้านในปัจจุบัน เป็นป่าต้นแต้มีประมาณ 5-6 ครัวเรือน โดยคุณทวดชุย โพธิ์सान ทวดทอน โพธิ์सान ทวดคง วรรณอุบล เป็นผู้ก่อตั้งขึ้น เนื่องจากบริเวณนั้นมีโจรชุกชุม ขอบขโมยวัว ควายของชาวบ้าน จึงย้ายถิ่นฐานมาตั้งอยู่ ณ ที่ปัจจุบัน คือในบ้านพะยอม บางบ้านก็ตั้งอยู่บ้านโพธิ์กระสังข์บ้าง โดยเป็นที่ดินของคุณตาสี่ คุณยายวงศ์ วรรณอุบล ทั้งหมดหมู่บ้านเป็นที่ราบสูงจึงไม่มีน้ำท่วม ซึ่งในสมัยนั้นเป็นหมู่ 6 ต.ขุนหาร อ.ซุนท์ อีกไม่นานนักเปลี่ยนมาเป็นหมู่ 2 ต.ขุนหาร อ.ขุนหาร และมีนายสินสมุทร สิงสันติแสง เป็นกำนันในช่วงนั้น และเมื่อปี 2557 ได้มีผู้ใหญ่บ้านคนแรก และเปลี่ยนเป็นชื่อบ้านแต่พัฒนา หมู่ 11 ต.โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาร จ.ศรีสะเกษ มีนายบุญสม โพธิ์सानเป็นผู้ใหญ่บ้านและมีนายสินสมุทร สิงสันติแสง เป็นกำนันในช่วงนั้น ปัจจุบัน นายณาดล โพธิ์กระสังข์เป็นผู้ใหญ่บ้าน ดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน

ข้อมูลด้านประชากร

ประชากรชายมีทั้งหมด 117 คน
ประชากรหญิงมี 110 คน รวมทั้งหมด
227 คน อาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือ
ติดต่อกับบ้านโคกพะยอม ทิศใต้
ติดต่อกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
และเทศบาลโพธิ์กระสังข์ ทิศ
ตะวันออกติดต่อกับบ้านคอกปอ ต.
ขุนหาน ทิศตะวันตกติดต่อกับบ้าน
โพธิ์กระสังข์หมู่ 12

• การสัมภาษณ์

1. คุณยายพันธ์ โพธิ์सान อายุ 85 ปี ปราชญ์ด้านการทอผ้าไหม ประสบการณ์ 50 ปี

1.1 ประวัติความเป็นมา “โชดละเว”

การทอโชดละเว มาช้านานนับร้อยปี โดยมีคุณยายทวดจิน โพธิสาน เป็นคนริเริ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ถักทอผ้าโชดละเว ในชุมชนบ้านแต่พัฒนา โดยทำเวลาว่างหลังจากทำการเกษตรในช่วง 2 เดือน ถึง 6 เดือน ของทุกปี การมัดย้อมในอดีตริเริ่มใช้สีธรรมชาติในการย้อม ไม่ว่าจะเป็นต้นเข เป็นขนุน คลั่ง คลาม ต้นขี้เหล็ก ใบไม้ ต่างๆ

การทำโชดละเว คือการนำไหม 2 แผ่นมาตีเกลียวให้เป็นสีเดียวโดยการใช้หัตถ์ในกรอไหม ซึ่งสีในชุมชน ได้ถือปฏิบัติกันมาตั้งแต่ในอดีตริเริ่มมีสีแดงคลั่ง สีกระเซา สีเขียวแก่ สีเหลืองเขียว สีม่วง มีการนำ 2 สีคือ สีแดง คลั่งแก่ และสีเหลืองแกมสีตีเกลียวใส่กัน สีเหลืองและสีเหลืองเขียวแก่ สีม่วงและสีเหลืองแก่ ซึ่งถ้าตีเกลียวแล้วจะออกมาในลักษณะคล้ายๆ ลายหางกระรอก มีความงามสะดุดตา

การทอโชดละเว มีการทอหลายประเภท เช่น จีระเว ชินไหมควบ จิโซรง ผ้าโสร่งไหม จิสนอบ ผ้าหางกระรอกยาว โจงกระเบน ผ้ามัดหมี่ ซึ่งผ้าแต่ละประเภทก็ใช้ในพิธีกรรมที่แตกต่างกัน

2.สัมภาษณ์ผู้รู้คุณยายแวง โพธิ์กระสัง อายุ 72 ปี บ้านแต่พัฒนา ด้านการนำโชดละเวไปใช้ในพิธีกรรม ต่างๆ

2.1 พิธีกรรมงานบวช ซึ่งจากการศึกษาและสำรวจพบว่าในงานบวชจะนุ่งจีสนอบ ลักษณะของจีสนอบคือ จะเป็นผ้าผืนยาวมีความยาวประมาณ 4 เมตร โดยการทอด้วยโชดละเวทั้งผืน

2.2 พิธีกรรมแต่งงานเจ้าสาวจะนุ่งจีระเว จะมีส่วนประกอบคือ ส่วนตัวจีระเวเอง 1 ผืน ตามด้วยบุญเป็นเชิงไหมมัดหมี่ ตามด้วยสเล็ก เป็นการยกมุก ซึ่งปัจจุบันกลุ่มพวกเราที่กำลังศึกษาเรื่องการยกมุกอยู่ และพอมีความรู้อยู่บ้าง และด้านบทสุดเป็นการยกหีบ โดยใช้สีแดงเป็นหลัก ตามลายโบราณคือลายโคม 5

2.3 พิธีเล่นนางอ หรือนางแม่มด ของชุมชนชาวกรวย จากการสัมภาษณ์พบว่าเป็นเครื่องสมนา หรือเครื่องไหว้แทน คือเทวดาประจำตัว หรือประจำตระกูล เวลาร่างทรงลงมาไม่ว่าจะเป็นโชดละเว ผ้าชินไหม และจีโสร่งซึ่งเป็นผ้าหลักในการรำแม่มด

2.4 พิธีกรรมงานอวมงคล / งานศพ ส่วนมากที่ได้ศึกษาและสอบถามมา จะใช้จีสนอบ อีกแบบหนึ่งในการคลุมศพ คือจะมีเชิงทั้ง 2 ด้าน ทั้ง 2 ข้าง ในการคลุมศพ มีความเชื่อกันว่าเพื่อให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วไปสู่สุรวงศ์ จะได้มีผ้าผ่อนที่ดีใช้ในภพหน้า

2.5 พิธีกรรมบุญ เทศน์มหาชาติ หรือบุญเวตบ้านเรา ชุมชนชาวกรวยบ้านแต่พัฒนานิยมใช้ผ้าชดละเวในการห่อคัมภีร์โบราณ

2.6 การเส้นไหม สารถเดือน 10 จะใช้ในการเส้นไหมบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว เพื่อให้ได้ใส่ผ้าผ่อนที่ใหม่ๆ ซึ่งพิธีกรรมเดือนสารถก็จะจัดปีละครั้ง

2.7 พิธีกรรมเรียกขวัญ ภาษาส่วยบ้านเราเรียกว่ากระเยอรวาย ได้มาจากเมื่อเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ จะใช้ผ้าชดละเว ไม่ว่าจะเป็นจีสนอบ จีบัก จิโซ จิสไบ ในการเส้นเทวดาให้มาประจำผู้ป่วย เพื่อให้มาอยู่เหมือนเดิม

2.8 พิธีกรรมสู่ขวัญข้าว กระเยอรวายทอ หรือชดทอ ก็จะใช้ผ้าลักษณะเป็นผืนเดียวกัน

3.การสัมภาษณ์คุณยายสวัสดิ์ โพธิ์กระสัง ปราชญ์ชาวบ้าน อายุ 67 ปี ประสบการณ์ทอผ้าไหม 40 ปี

● ด้านการทอผ้าไหม กรรมวิธีการทอชดละเว

3.1 ขั้นตอนการฟอกไหม คือการลอกกวไหมจากเส้นไหมเพื่อให้ง่ายต่อการย้อมและการทอ

3.2 การกวักไหม ที่ผ่านการฟอกแล้ว คือการกวักไหมเข้าอัก

3.3 การแกว่งไหม เป็นการดีเกลียวเส้นไหม ไม่ให้เส้นไหมแตกออกจากกัน

3.4 การทำไหมเป็นจ้ย เพื่อทำไหมให้สะดวกต่อการย้อม

3.5 ย้อม เป็นการนำไหมไปย้อมในสีเคมี

3.6การกวักไหม เป็นการกวักไหมเข้าอัก เพื่อให้เส้นไหมไม่แตก

3.7การทำชดละเว คือการนำไหม 2 เส้นมาดีเกลียว

3.8 การปั่นหลอด คือการปั่นโชดละเว ที่ผ่านการทำโชดละเวปั่นเข้าหลอดเพื่อที่จะนำไปทอ

3.9การทำไหมเครือ หรือไหมยืน ก็จะเริ่มจากการกวักไหมเข้าอักก่อนประมาณ ครั้งละ 4 อัก โดยการทำก็จะสะดวกกว่าเก่า

3.10 การแปะโซน หรือการพ่นไหม คือการนำไหมที่กวักแล้วมาพ่นใส่กัน จนครบจำนวนเส้นไหมในเฟิง เช่นในเฟิง 35 โหล ต้องใช้เส้นไหม 2,800 เส้น

3.11 การต่อไหม คือการต่อเส้นไหมหลังจากที่เราตัดออก

3.12 การเอาปมไหมออกจากเฟิง เป็นการเอาปมไหมออกจากเฟิงเพื่อทำการทอ

3.13 การขัดเชิง คือการนำไม้มาขัด แล้วทอไว้เพื่อไม่ให้เส้นไหมหลุด

3.14 การหวีไหม คือการนำน้ำข้าวมาหวีเพื่อไม่ให้เส้นไหมแตก

3.15 การทอโชดละเว คือการทอผ้าไหมลายประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจิระเวง จิโทรง จิสนอบ และจิปัต

ความแตกต่างของการย้อมสีธรรมชาติและสีเคมี

การใช้สี

ธรรมชาติในอดีต ได้จาก
ส่วนต่างๆ ของต้นไม้ ไม่ว่าจะเป็นลำต้น ใบ กิ่ง
ซึ่งแต่ละส่วนก็ได้สี
แตกต่างกัน อ่อนเข้ม
ตามส่วนประกอบของลำ
ต้นที่ใช้ย้อมได้แก่ ต้นเข
(ให้สีเหลืองเขียว) ต้น
ขนุน (ให้สีเหลืองเข้ม
แก่นขนุน) ต้นคราม (ให้

สีคราม สีฟ้า) ต้นคั้ง (ให้สีแดง หรือสีชมพู) ลูก-โม่มะเกลือ (ให้สีดำ) ต้น-ใบ ขี้เหล็ก (ให้สีเขียวขี้ม้า หรือเขียวอมเหลือง) เปลือกแค (ให้สีชมพู) ซึ่งมักจะต้มและเทสีลงไว้ให้ได้มากที่สุด การย้อมสีธรรมชาติเสร็จแล้วมักจะนำผ้าไปลงโคลนเพื่อให้ผ้ามีความหนาและคงทนในการใช้งาน

การย้อมสีในปัจจุบันมักย้อมด้วยสีเคมี ซึ่งจะย้อมง่ายไม่เสียเวลามากเหมือนกับการย้อมสีธรรมชาติ เพียงแต่ต้มน้ำให้เดือดแล้วเทสีลงไป ในหม้อ คนให้สีละลายแล้วนำไหมลงย้อมประมาณ 1 ชั่วโมง หมั่นกลับไหมบ่อยๆ เพื่อให้สีสม่ำเสมอ

- **นำเสนอรูปภาพกิจกรรม**

1. กิจกรรมแรกเกี่ยวกับการฟอกไหม
2. กิจกรรมแรกเกี่ยวกับการทอไหม
3. กิจกรรมแรกเกี่ยวกับการแกว่งไหม
4. กิจกรรมแรกเกี่ยวกับการย้อมไหม
5. กิจกรรมแรกเกี่ยวกับการดักไหมที่ผ่านการย้อมเข้าอีก
6. กิจกรรมการทอ

- **สรุปผลโครงการในช่วง 3 เดือนแรก**

ยังได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนเท่าไร ก็จะไปศึกษาต่อ สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบก็คือการจัดการด้านงบประมาณ เพราะตอนแรกคิดว่าวัตถุดิบมีราคาถูก แต่กลับมีการเปลี่ยนแปลงปรับไปปรับมา พอไปซื้อแล้วกลับพบว่าวัตถุดิบมีราคาแพงมาก ทำให้งบประมาณที่ตั้งไว้ไม่พอบางส่วน ปัญหาอื่นๆ ก็พบว่า เวลาวางของทีมงานเรา และเยาวชนในชุมชนมีเวลาไม่พร้อมกัน เพราะว่าเรียนคนละโรงเรียน ส่วนบางคนก็มีงานที่ต้องทำเพื่อส่งอาจารย์

สำหรับการแก้ไขปัญหาวិธีการแบบนี้คิดว่าช่วงปิดเทอมจะได้ประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ก็คือ ได้ศึกษาข้อมูลที่แท้จริงจากชุมชน เกี่ยวกับเส้นทางโซดละเว และบริบทของชุมชน ตลอดจนขั้นตอน กรรมวิธีในการทอโซดละเว ตลอดจนถึงรู้จักประเภทของโซดละเว คือมี 4 ประเภท คือ

1. จีระเว ซึ่งจะมีการต่อหัวและท้าย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชนชาวกรวยบ้านแต่พัฒนา เชื่อกันว่าสมัยโบราณใช้ผืนขนาดเล็กไม่เหมาะกับการนั่งเล่ยอหัวและท้าย

2. จีโพรง หรือผ้าโสร่ง เป็นการทอคล้ายๆ ลายสก๊อต เป็นตาราง ทอด้วยโซดละเวทั้งผืน แต่เพียงมีสีมากขึ้น สีที่เป็นเอกลักษณ์คือ สีเขียวเหลือ และสีเขียวแดง

3. จีสนอบ เป็นผ้ายาวสำหรับนั่งใจกระเบน ใช้ในพิธีกรรมทางงานศพคือคลุมศพ แต่ในการคลุมศพจะเป็นอีกประเภทหนึ่งคือ มีเชิงทั้ง 2 ข้าง จีสนอบมีความยาว 4 เมตร ใช้สำหรับนั่งใจกระเบน ไม่ว่าจะเป็นงานแต่งงานหรืองานบวชในอดีต

4. จีปัด คือ การมัดหมี่ แล้วมีการเอาโซดละเวมาทอขึ้น แบบดั้งเดิมของโซดละเวก็คือมีหัวและท้าย ใช้ในงานพิธีแต่งงาน เชื่อกันว่า เอาไว้ให้ญาติฝ่ายชาย ของเจ้าบ่าว

- **คำถามแลกเปลี่ยนโดยเพื่อนต่างกลุ่ม**

ราคาแต่ละผืนขึ้นอยู่กับกรรมวิธีว่าทำยากขนาดไหน อย่างโสร่งไหม เฉพาะผืนผ้ากว้างประมาณ 70 เซนติเมตร ตามท้องตลาดประมาณ 1,200 บาท บุนนึ่งข้างล่างบุนนึ่งและเสลิกซึ่งเป็นไหมทั้งหมด ตามด้วยหัวด้านบน ราคาผืนละ 2,000 บาท

สำหรับโสร่งการใช้โซดละเวทั้งผืนก็มีราคา คล้ายๆ กับจีระเว เพราะว่าใช้โซดละเว ใช้เวลามากพอสมควรในการทำละเว หรือการทำโซดละเว

ส่วนจีสนอบเป็นผ้าที่มีราคาแพงที่สุด ผืนละ 4,000 บาท เพราะใช้โซดละเวทั้งผืน การทำก็นานพอสมควรกว่าจะได้ 2 ผืน

จีปัด ราคาอยู่ที่ประมาณ 1,800 บาท เพราะการมัดหมี่จะง่ายกว่าการทำโซดละเว
การแก้ปัญหาการจัดการงบประมาณ

โดยการเลี้ยงไหมเพิ่ม ในช่วงปิดเทอม 15 วัน ก็มีการเลี้ยงไหมเพิ่มไว้สำหรับทอนิดหน่อย

6.โครงการ Eng Easy สานใจเดิมฝันเรียนรู้ร่วมกัน จากพี่สู่น้อง

โรงเรียนกันทรอม
วิทยาคม เป็นโรงเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาประจำตำบลกันทร
อม ต.กันทรอม อ.ขุนหาญ
จ.ศรีสะเกษ ผู้อำนวยการคือ
นายสมปราชญ์ มณีพันธ์ ที่
พบว่าอัตราการจบการศึกษา
ระดับชั้นมัธยมศึกษา และจะ
ต่อในระดับมัธยมศึกษาในเขต
พื้นที่การศึกษาพื้นที่ ต.กันทร

อมมีอัตราที่ต่ำมาก ด้วยการเห็นความสำคัญของสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น คณะกรรมการท้องถิ่น และ
ผู้ปกครอง รวมถึงนักเรียนบางส่วน โดยมีนายพีง เลิศศรี กำนันตำบลกันทรอม นายไพบุลย์ สมรัตน์ ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 2 และนายไส สิริเทสน์ อดีตกำนันต.กันทรอม เป็นผู้ให้การสนับสนุน ในด้านการสำรวจข้อมูลและการ
กระตุ้นให้ผู้ปกครอง เกิดสำนึกเห็นความสำคัญของการส่งลูกหลานเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ในปีการศึกษา พ.ศ. 2534 ที่กรมสามัญศึกษาจึงจัดสาขาโรงเรียนขึ้นในพื้นที่ ต.กันทรอม ชื่อว่า
โรงเรียนขุนหาญพิทยาสรรค์ สาขาตำบลกันทรอม โรงเรียนขุนหาญพิทยาสรรค์ มีคำสั่งให้นายปริญญา ผาคำ
อาจารย์ 2 ระดับ 6 เป็นผู้ดูแลโรงเรียนสาขา ในปี พ.ศ. 2535 กระทรวงศึกษาธิการมีประกาศวันที่ 28
กุมภาพันธ์ 2535 ตั้งโรงเรียนขุนหาญพิทยาสรรค์ สาขาตำบลกันทรอม ชื่อว่าโรงเรียนกันทรอมพิทยาคม และ
แต่งตั้งนายปริญญา ผาคำ อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนขุนหาญพิทยาสรรค์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ และดำรง
ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่

● ที่มาและความสำคัญของโครงการ

กลุ่มเราทำเพราะว่าในปี พ.ศ. 2558 ที่เราจะก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ภาษาอังกฤษ
กลายเป็นภาษาสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารกัน และโรงเรียนของเราจากที่เคยสำรวจมา เด็กไม่ค่อยชอบ

ภาษาอังกฤษกัน เราก็เลยจัดทำโครงการ
นี้ขึ้นมาเพื่อให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อ
ภาษาอังกฤษ และอยากเรียนรู้
ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการ
เตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

● **วัตถุประสงค์ของโครงการ**

1.เพื่อให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานทาง

ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

2.เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น

● **สมมติฐานของโครงการ**

ให้นักเรียนเอาไปใช้ในรายวิชาพื้นฐานภาษาอังกฤษ ที่จะส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนในรายวิชา
ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

● **ผลที่คาดว่าจะได้รับ**

ต่อตนเอง – มีความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษมากขึ้น ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความกล้า
แสดงออก มีประสิทธิภาพในการทำงาน

ต่อกลุ่มเป้าหมาย – ให้น้องมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถรับรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น มีความรู้
พื้นฐานทางภาษาอังกฤษมากขึ้น และหลบเรียนคาบวิชาภาษาอังกฤษน้อยลง

ต่อสังคม – มีเยาวชนที่ดี มีความรู้ รู้จักและกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น มีการวางรากฐานการใช้
ภาษาอังกฤษของคนในสังคม เป็นการพัฒนาสังคมในการใช้ภาษาสากลให้ทัดเทียมนานาชาติ

- กิจกรรมที่ดำเนินการ

- 1.เริ่มสำรวจหาข้อมูล ก่อนลงพื้นที่ไปหาน้องๆ เพื่อหาข้อมูลในการจัดทำแบบทดสอบภาษาอังกฤษ และเพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ม.1
- 2.การจัดทำแบบสอบถามทัศนคติของน้องๆ ที่มีต่อภาษาอังกฤษ โดยเราได้จัดทำแบบสอบถามและแบบทดสอบต่างๆ
- 3.กิจกรรมที่ 1 ลงพื้นที่ ให้น้องๆ ตอบคำถามในแบบทดสอบภาษาอังกฤษ ที่เราได้ทำแบบฟอร์มออกมา

- วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

กิจกรรมแรก (ลงพื้นที่) : เพื่อต้องการทราบถึงปัญหาและทัศนคติของน้องๆ มีต่อภาษาอังกฤษ

กิจกรรมที่ 2 : การลงสอนตามแผนที่วางไว้ ลงเกี่ยวกับการเทียบเสียงพยัญชนะไทย พยัญชนะภาษาอังกฤษ โดยสอนน้องๆ ให้ฝึกลอกเสียง เทียบเสียง เพื่อให้น้องๆ ได้รู้จักพยัญชนะ สระ ภาษาอังกฤษ สามารถเทียบเสียงเป็นภาษาไทยได้

- กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 ที่มีความสนใจอยากเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งจะจัดทำโครงการที่โรงเรียน ในช่วงที่เราและน้องว่างตรงกัน

วิธีการดำเนินการ : จะจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้

หลังการจัดกิจกรรมทำให้น้องที่เข้ามาร่วมโครงการส่วนใหญ่มีพื้นฐานดีอยู่แล้ว ซึ่งยังมีบางส่วนที่ยังไม่ค่อยได้ เราจึงมีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนสอนเพื่อนด้วย

■ กิจกรรมที่ 1 – การเทียบเสียงสระและพยัญชนะ

สิ่งที่คิดว่าดีแล้ว :

1.น้องสนใจ อยากเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น 2.น้องให้ความร่วมมือสนใจซักถาม จากปกติที่ไม่ค่อยจะกล้าซักถามในห้องเท่าไร 3.เข้าใจเรื่องการเทียบพยัญชนะมากขึ้น

สิ่งที่จะทำให้ดีขึ้น :

1.หาเวลาจัดกิจกรรมยาก 2.ใช้เวลาให้น้องเรียนรู้มากขึ้น ทำให้การเรียนรู้ไม่ขาดช่วง 3.การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรม ให้ความสำคัญกับช่วงกิจกรรมที่สำคัญ

สิ่งที่ได้เรียนรู้ :

1.การทำแบบสอบถามและการแบ่งเวลาในการทำงาน 2.ใช้ไหวพริบแก้ปัญหา สถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามแผน 3.ต้องเตรียมตัวให้พร้อมก่อนมาจัดกิจกรรมให้น้อง ให้น้องมั่นใจในเนื้อหา 4.การสื่อสารกับคนอื่นให้เข้าใจ 5.หาวิธีให้น้องสนใจกิจกรรม นิ่ง พร้อมเรียนรู้

คำถามแลกเปลี่ยนจากเพื่อน :

ถาม : สามารถสร้างแรงจูงใจให้น้องมาเรียนด้วยอย่างไร

ตอบ : น้องมีพื้นฐานความสนใจอยู่แล้ว และพางกับหมวยเป็นคนสำรวจซื้อน้อง มีการโน้มน้าวจิตใจน้อง บอกว่ากิจกรรมนี้ทำแล้วจะเป็นอย่างไร จะได้อะไรตอบแทน อาทิ แจกขนม สมุด ปากกา ตอนเล่นเกม

ถาม : ปัญหาหลักที่พบ คืออะไร

ตอบ : น้องไม่สามารถเทียบเสียงได้ อาทิ คำว่ากง น้องสะกดตามรูป คือ K+NG ไม่ใช่ K+ONG เพราะว่าเป็นแบบฝึกหัดที่เราให้น้องทำ จะมีโจทย์เป็นตัวสะกดภาษาไทย แล้วให้น้องสะกดเป็นภาษาอังกฤษ จากการตรวจแบบทดสอบทำให้น้องจดอ่อนของน้อง เราก็จะนำมาปรับแก้ไข

ถาม : หลังจากน้องเข้าโครงการคาดว่าจะได้อะไรกลับไป

ตอบ : น้องเก่งภาษาอังกฤษมากขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ไม่หลบเรียนคาบวิชาภาษาอังกฤษ

ถาม : จากความคาดหวังทั้งหมด 3 เดือนที่ผ่านมา คิดว่าทำสำเร็จไปได้กี่เปอร์เซ็นต์แล้ว

ตอบ : ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ เพราะส่วนใหญ่ น้องก็ไม่เก่งแค่ประมาณ 5-6 คน น้องมีพื้นฐานที่ดีอยู่แล้ว

ถาม : เทคนิคเด่นๆ ในการสอน

ตอบ : เน้นความสนุกสนาน ให้น้องมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่เราจัด เช่น เล่นเกมส์เน้นน้องเป็นสำคัญ ให้น้อง สะกดคำศัพท์

ถาม : มีประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างไรอีกบ้าง

ตอบ : น้องที่ไม่กล้าถามครูในห้องเรียนก็จะมาถามพวกเรา ชอบเรียนแบบส่วนตัว

ถาม : จากการทำงานมา 3 เดือน ประทับใจอะไรที่สุดในการทำงาน

ตอบ : ความสนใจ ความกระตือรือร้นของน้อง เพราะว่าส่วนใหญ่พี่ก็ไม่ค่อยมีเวลาจัดกิจกรรม เวลาเจอน้อง ตามโรงอาหารน้องก็จะถาม รู้สึที่ดีที่น้องให้ความสนใจและชอบการจัดกิจกรรมของเรา

7.โครงการเติมใจวัยใส ใส่ใจวัยเก่า

กลุ่มดาวกระจาย

● ประวัติความเป็นมาชุมชน :

บ้านโนนรังหมู่ที่ 4 ต.หนองกุง
จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.2492 เดิมอยู่บ้านแสง ต.
โนนค้อ อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ เมื่อปี
พ.ศ 2492 เกิดโรคระบาด ทำให้มีคนล้ม
ตายเป็นจำนวนมาก พ่อใหญ่อุ่น เหลือแก้ว
ผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้นจึงตัดสินใจพา

ชาวบ้านอพยพจากบ้านแสงมาตั้งถิ่นใหม่ คือบ้านโนนรังในปัจจุบัน อยู่ห่างจากหมู่บ้านเดิมเป็นระยะทาง 1

กิโลเมตรมาทางทิศใต้ เมื่อ พ.ศ. 2493 ได้มีมติให้ตั้งชื่อหมู่บ้านคือ บ้านโนนรัง เพราะในพื้นที่เป็นโนนและมีป่าเต็งรังจำนวนมาก มีพื้นที่จำนวน 1,292 ไร่ อยู่ห่างจากที่ทำการอำเภอโนนคูณ 16 กิโลเมตร จำนวนประชากร มีชาย 131 คน และหญิง 141 คน พื้นที่ทำการเกษตรมีพื้นที่ทั้งหมด 1,200 ไร่

- **กลุ่มองค์กรที่มีในชุมชน**

1.กองทุนหมู่บ้านและชุมชน ปีที่จัด 2544 สมาชิก 83 คน กิจกรรมที่ดำเนินงานคือปล่อยกู้หมุนเวียนในหมู่บ้าน

2.โครงการแก้ไขปัญหาวามยากจน จักปี พ.ศ.2544 สมาชิก 61 คน กิจกรรมที่ดำเนินงาน ส่งเสริมสนับสนุนเงินในการประกอบอาชีพ

3.กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปีที่จัด พ.ศ.2531 สมาชิก 125 คน กิจกรรมที่ดำเนินงานคือส่งเงินสัจจะปล่อยกู้

4.กลุ่มงานสตรี ปีที่จัด พ.ศ.2538 กิจกรรมที่ดำเนินงาน คือการทอเสื่อจากเตยหนาม และต้นกก การทอผ้าไหม การตัดเย็บ

5.กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2545 สมาชิก 61 คน กิจกรรมที่ดำเนินงาน ผลิตปุ๋ยชีวภาพใช้เองในชุมชน และจำหน่ายนอกชุมชน

6.ต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2555 สมาชิก 61 คน

7.กองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.
2555 สมาชิก 15 คน กิจกรรมที่
ดำเนินงาน ผลิตปุ๋ยชีวภาพ
อัดเม็ด

8.กลุ่มผู้ใช้น้ำประปา
จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2555 สมาชิก
61 คน กิจกรรมที่ดำเนินงาน
บริหารจัดการการใช้น้ำประปา
ในหมู่บ้าน

- **ผู้นำชุมชนเป็นทางการ ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้านแต่ละด้าน**

1.นางรอง พงศ์เพ็ง บ้านเลขที่ 3 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่นด้านประเพณีท้องถิ่น คือการรำแคน

2.นางสุ พงศ์เกตุ บ้านเลขที่ 29 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น การจักรสานไม้ไผ่ กระติบข้าว กระดัง หวด ไทร

3.นายยืน สารโพธิ์ บ้านเลขที่ 2 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น งานฝีมือ ช่างปูน ช่างไม้

4.นายสมเกียรติ สุวรรณสิงห์ บ้านเลขที่ 25 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น งานฝีมือ ช่างปูน ช่างไม้ ช่างรถ

5.นายคำปลิว เต็มดวง บ้านเลขที่ 39 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น การทำเกษตร ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ

6.นายทองมา ลอยเลื่อน บ้านเลขที่ 47 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น การถนอมอาหาร การทำอาหารพื้นบ้าน

7.นางน้อย คำชัย บ้านเลขที่ 50 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น การถนอมอาหาร การทำอาหารพื้นบ้าน

8.นางหาร ทองคำมุย บ้านเลขที่ 21 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น พิธีกรรมทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ

9.นายคุณ ก้อนทอง บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น พิธีกรรมทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ

10.นายไพบูลย์ พงศ์ประเทศ บ้านเลขที่ 45 หมู่ 4

ความรู้ความสามารถที่โดดเด่น บริหารจัดการกลุ่มผู้นำชุมชน

- รายงานกิจกรรม

1.กิจกรรมประชุมกลุ่ม

เยาวชน

สถานที่ ศาลาประชาคม ร่วมกับ
ทีม 7 คน พี่เลี้ยง 1 คน

วัตถุประสงค์

1.เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้
เกี่ยวกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่
จะทำ

2.เพื่อให้เยาวชนได้กล้าคิด กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

3.เพื่อให้เยาวชนมีความสามัคคีกัน

ผลที่ได้รับ

1.มีความสามัคคีกันในกลุ่ม

2.กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

2.กิจกรรมปลูกผัก

สถานที่ ศาลาประชาคม ร่วมกับทีม 7 คน ชมรมผู้สูงอายุ 7 คน

วัตถุประสงค์

1.เพื่อให้เยาวชนและผู้สูงอายุมีความรักใคร่และกลมเกลียวกัน

2.เพื่อนำผักที่ปลูกไปเป็นอาหารให้ผู้สูงอายุ

ผลที่ได้รับ

- 1.ผู้สูงอายุมีผักไว้รับประทานที่บ้านของตนเอง
- 2.เยาวชนและผู้สูงอายุมีความสามัคคีและเข้าใจกัน

3.กิจกรรมออกกำลังกาย

สถานที่ ร่วมกับทีม 7 คน ชมรมผู้สูงอายุ 7 คน พี่เลี้ยง 1 คน

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อผ่อนคลายความเครียดของผู้สูงอายุ
- 2.เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

ผลที่ได้รับ

- 1.ผู้สูงอายุและทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความสุข
- 2.ทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีสุขภาพแข็งแรง

● สรุปกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว

- 1.ประชุมกลุ่มเยาวชน
- 2.ศึกษาชีวิตผู้สูงอายุ
- 3.พาผู้สูงอายุออกกำลังกาย
- 4.พาผู้สูงอายุปลูกผัก

5.พาผู้สูงอายุไปทำบุญ

- **วัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม / ทำเพื่ออะไร**

- 1.ประชุมกลุ่มเยาวชนเพื่อวางแผนกิจกรรมว่าจะพาผู้สูงอายุว่าจะพาไปทำกิจกรรมอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่
- 2.ศึกษาวิถีชีวิตผู้สูงอายุเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุว่าต้องการอะไร ชอบอะไร ตั้งปัญหาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

- **กลุ่มเป้าหมาย (ทำกับใครบ้าง ทำที่ไหน ทำเมื่อไหร่)**

- 1.ทำกับกลุ่มเยาวชน ผู้สูงอายุ

สถานที่ ศาลาประชาคม

ผลที่เกิดขึ้น

- 1.เยาวชนและผู้สูงอายุมีความรักใคร่สามัคคีกันมากขึ้น

- **ปัญหาและอุปสรรค**

- 1.ยังมีบางส่วนไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม

- **สิ่งที่ได้เรียนรู้**

- 1.ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่แบ่งแยกฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง
- 2.ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของผู้สูงอายุ

- **ลักษณะการจัดกิจกรรม**

กิจกรรมเพาะเห็ด กิจกรรมปลูกผัก สวนกระติบข้าว กิจกรรมออกกำลังกาย คือ การพาผู้สูงอายุออกกำลัง 11 ท่า แขนนำจะพาทำทีละท่า เพลงจังหวะช้า กับเร็วสลับกัน เพื่อความสนุกสนาน ก็ถามผู้สูงอายุ ก็รู้สึกดี มีความสุข ผู้สูงอายุก็อยากให้เราทำกิจกรรมแบบนี้ไปเรื่อยๆ

- **ปัญหาที่พบ**

เพราะทำกิจกรรมในช่วงเก็บเกี่ยวข้าว ทำให้ผู้สูงอายุหรือผู้มาเข้าร่วมงานไม่ค่อยมาร่วมงาน

คำถามแลกเปลี่ยนจากเพื่อนต่างกลุ่ม :

ถาม : ปัญหาที่พบจากผู้สูงอายุจริงๆ คืออะไร

ตอบ : ไม่มีลูกหลานดูแล

ถาม : ให้แกนนำไปช่วยดูแลท่านได้ไหม

ตอบ : ไปได้ ถ้าพวกเรามีเวลา

ถาม : กิจกรรมที่จัดสอดคล้องกับปัญหาที่พบไหม คิดกิจกรรมเองหรือนำมาจากที่อื่น

ตอบ : คิดเองค่ะ

ถาม : คำว่าผู้สูงอายุ หมายถึงผู้ที่มีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง

ตอบ : บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ถ้าตามกฎหมาย ตามหมู่บ้านคืออายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปก็เป็นผู้สูงอายุได้แล้ว

8.กลุ่มเยาวชนบ้านร่งระ

โครงการสืบสานภูมิปัญญาดนตรีพื้นบ้านชาวกูย

● บริบทชุมชน

บ้านร่งระหมู่ที่ 8 ต.ปรางค์ อ.ปรางค์กู่ จ.ศรีสะเกษ เป็นชุมชนชาวกูยที่พูดภาษากูยเป็นภาษาหลัก ปัจจุบันมีครัวเรือนทั้งสิ้น 84 ครัวเรือน เพศหญิง 208 คน อาชีพหลักที่สร้างรายได้ในชุมชนคือ อาชีพเกษตรกรรม ได้แก่การทำนา ทำสวน โดยมีพื้นที่ในการทำเกษตรจำนวน 1,200 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา 960 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่สวน 240 ไร่ ส่วนอาชีพที่สร้างรายได้รองลงมา คือการเลี้ยงโค กระบือ การปลูกพืชผักสวนครัว และการรับจ้าง

เป็นหมู่บ้านที่มีการพัฒนาหมู่บ้านแบบองค์รวม และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานราชการทุกภาคส่วน และมีฐานงานการพัฒนาที่มีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน ทนชุมชน สวัสดิการชุมชน และในด้านอื่น โดยมีฐานงานขับเคลื่อนงานทั้งเด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้นำชุมชน

กิจกรรมที่ทำ

- 1.กิจกรรมเปิดตัวโครงการสืบสานภูมิปัญญาดนตรีพื้นถิ่นชาวภู

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนได้รับทราบถึงโครงการ และวิธีการดำเนินโครงการ
- 2.เพื่อขอความร่วมมือของคนในชุมชนให้สนับสนุนการดำเนินโครงการของเยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย (ทำกับใคร ที่ไหน เมื่อไหร่)

- 1.กลุ่มเยาวชน 2.ผู้นำชุมชน 3.ผู้สูงอายุ

โดยใช้เวลาในช่วงการประชุมผู้ใหญ่บ้านประจำเดือนของหมู่บ้าน

วิธีการและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- 1.ประชุมทีมเยาวชน
- 2.เตรียมสื่อในการเปิดตัวโครงการ
- 3.ประชาสัมพันธ์โครงการ

ผลดีในการทำกิจกรรม

- 1.คนในชุมชนให้ความร่วมมือ สนใจ และสนับสนุนการทำโครงการของเยาวชน
- 2.คนในชุมชนได้รับทราบถึงตัวโครงการ
- 3.เยาวชนสร้างความสัมพันธ์ดี ๆ กับคนในชุมชนได้มากขึ้น

ปัญหา และอุปสรรคในการทำกิจกรรม

- 1.คนเข้าร่วมในการทำกิจกรรมน้อย

การเรียนรู้

1. ได้เรียนรู้การนำเสนอโครงการ และการทำงานเป็นทีม

- 2. กิจกรรมการสืบค้นประวัติครุภูมิปัญญา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนได้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของครุภูมิปัญญา
2. เพื่อให้เยาวชนในชุมชนได้ทราบประวัติความเป็นมาของดนตรีพื้นบ้าน บ้านงระ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ครุภูมิปัญญา จำนวน 10 คน - ใช้วิธีไปสอบถามที่บ้านของครุภูมิปัญญาจำนวน 10 ท่าน

การดำเนินงานกับเยาวชน

1. ประชุมกลุ่มเยาวชน และเตรียมคำถามที่จะไปซักถามครุภูมิปัญญา และลงพื้นที่ไปซักถามครุภูมิปัญญา

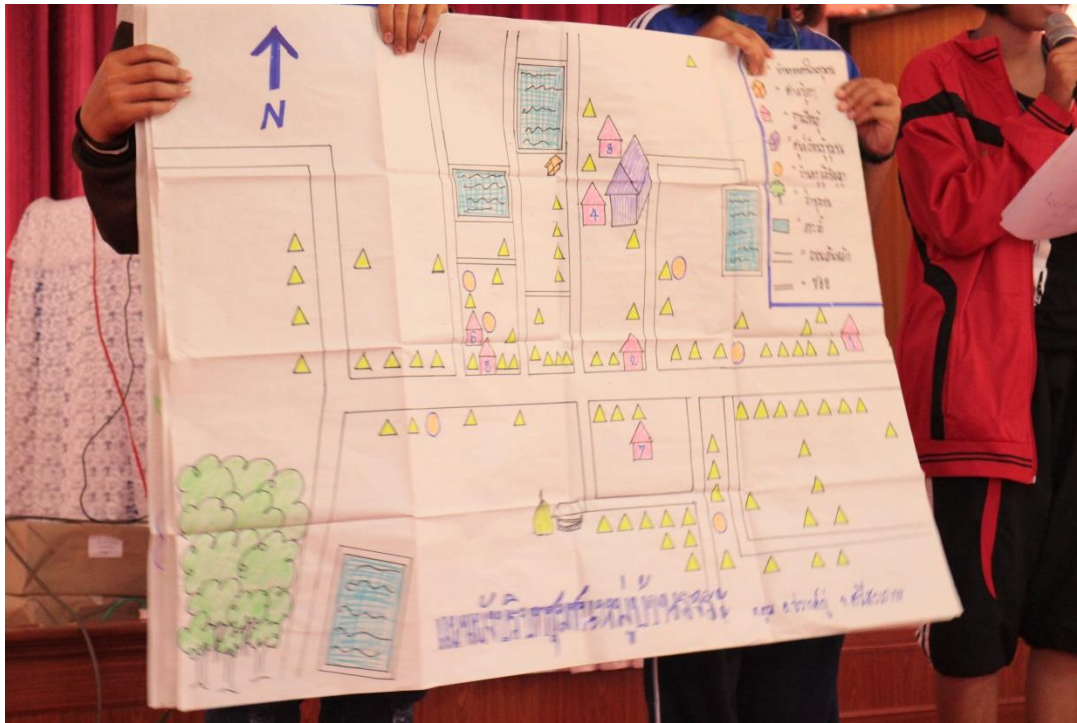
ผลการดำเนินกิจกรรม

1. เยาวชนได้ทราบประวัติชีวิตครุภูมิปัญญา
2. เยาวชนได้ทราบประวัติความเป็นมาของดนตรีพื้นบ้านในชุมชน

ปัญหาที่พบ

1. การสื่อสารระหว่างกลุ่มเยาวชนกับแกนนำไม่ตรงกัน เช่น การซักถามปัญหา ครุภูมิปัญญาจะไม่เข้าใจปัญหาที่เราถาม เราก็แก้ปัญหาด้วยการทวนคำถามซ้ำอีกรอบ มีการยกตัวอย่างประกอบในการถาม

- กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านดนตรีพื้นบ้าน

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้การละเล่นดนตรีพื้นบ้าน
- 2.เพื่อสืบสานภูมิปัญญาการละเล่นดนตรีพื้นบ้าน

กลุ่มเป้าหมาย

- 1.กลุ่มเยาวชนบ้านระวะ จำนวน 15 คน
- 2.ครูภูมิปัญญาจำนวน 5 คน

สถานที่จัดกิจกรรม : ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านระวะ

ขั้นตอนการทำงาน

- 1.ประชุมทีมเยาวชนบ้านระวะ จัดสรรกลุ่มที่อยากเรียนรู้ และชนิด

ผลที่ได้รับ

- 1.ได้สืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้านให้คงอยู่ในชุมชน

2.เยาวชนได้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการเล่นดนตรีที่บ้าน

อุปสรรคในการเรียนรู้

1.ผู้สูงอายุ เช่น ครูภูมิปัญญาเรียนรู้เรื่องการสีซอ จะไม่มีตัวโน้ต เพราะจะใช้การจดจำการยกนิ้ว ทำให้เป็นปัญหาในการเรียนรู้

นำเสนอภาพกิจกรรม :

การเปิดตัวโครงการ การสัมภาษณ์ครูภูมิปัญญา การถ่ายทอดภูมิปัญญาการเล่นดนตรีที่บ้าน

คำถามแลกเปลี่ยนจากเพื่อนต่างกลุ่ม :

ถาม : วันที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

ตอบ : ใช้วันว่าง เสาร์ – อาทิตย์

ถาม : หากจบโครงการแล้ว เยาวชนจะสามารถเล่นดนตรีได้เลยไหม

ตอบ : คิดว่าเล่นเป็น เพราะเราจะมีการรวมกลุ่มกันฝึกเล่น หากจบโครงการก็น่าจะมีการรวมวงดนตรีที่บ้าน

9.โครงการ โครงการเรียนรู้และอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้าไหม ลายลูกแก้วชาวกูย

กลุ่ม สบายคิดส์

หลังจากที่พวกเรากลับไปหลังการอบรมครั้งก่อน เราก็ไปปฏิบัติกร..

● กิจกรรมที่ 1

คือ การเก็บข้อมูล ประชุมกลุ่ม เตรียมข้อมูล ประสานงาน ทำแผนงานงาน แบ่งงานกันทำ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มย่อย แบ่งกันออกแบบเครื่องมือ เช่น 1 กลุ่ม ทำแผนที่เดินดิน อีก 4 กลุ่มทำอย่างอื่น กิจกรรมประชุมชี้แจงชุมชน เพื่อทำความเข้าใจต่อชุมชน เสนอกิจกรรมต่อชุมชน เชิญชวนน้องๆ เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมกับเรา

- ครั้งที่ 1 ประชุมกับน้องๆ เยาวชนก่อน
- ครั้งที่ 2 ประชุมกับสภาผู้นำ ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ให้รับทราบการทำงานของเรา

● กิจกรรมที่ 2

คือ ปฏิบัติงาน เก็บข้อมูล ทำแผนเตรียมการ ทำแผนปฏิบัติการ จะให้กลุ่ม 5 กลุ่ม มาร่วมรวบรวม ข้อมูลภายหลังจากการลงเก็บข้อมูลผู้สูงอายุมาเรียบเรียง สรุปใหม่ ให้ดูดีขึ้น

การปฏิบัติงาน เตรียมซื้อวัตถุดิบ เช่น ซื้อไหมจากตลาด และแบ่งกลุ่มทดลองปฏิบัติ อาทิ 1 กลุ่มไปปั่นไหม 1 กลุ่มทำเครื่องไหม (ขั้นตอนที่กำลังดำเนินการในปัจจุบัน) ต่อด้วยการทอผ้าไหม

ประวัติแบบคร่าวๆ ของผ้าไหมลายลูกแก้ว คือ เรามียายนุ้ย เป็นผู้ริเริ่มที่จะทำ แล้วนำเข้ามาในชุมชน และมียายสุรินทร์ ผู้เป็นลูก ทำหน้าที่สืบสานต่อมา ยังรุ่นลูก รุ่นหลานต่อมา จนแพร่หลายในปัจจุบัน

คำถามแลกเปลี่ยนจากเพื่อนต่างกลุ่ม

คำถาม : สิ่งที่น่าสนใจในการทำโครงการ

คำตอบ : ประทับใจตอนลงไปปฏิบัติที่ผู้รู้ และน้องๆ ที่เข้าร่วมโครงการให้ความร่วมมือ ให้ความรู้อย่างเต็มที่

คำถาม : ราคาเส้นไหม ตามท้องตลาด 1 กิโลกรัม

คำตอบ : 1,800 บาท แบบยังไม่ฟอก

10.โครงการสานสายใยเยาวชน เพื่อชุมชนบ้านหนองคู

กลุ่ม ชมรมหิงห้อย

ความเป็นมาของบ้านหนองคู หมู่ 9 ต.โนนคูณ อ.โนนค้อ จ.ศรีสะเกษ

ก่อนตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2525 นายหมื่น แสงสิงห์ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก หมดวาระปี พ.ศ. 2535 และแต่งตั้งนายสมศักดิ์ หนูณรงค์ ขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน จากการเอกตั้งและการรักษาการมาจนถึงปัจจุบัน มี 56 หลัง คือเรือน ประชากร 240 คน ชาย 110 คน หญิง 130 คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 2 ท่านคือ 1.นายสมคิด จันทร์แดง 2.

นางสาวราย พ่วงพา สมาชิก อบต. 2 ท่านคือ นายสีระ พรหมวงศ์ 2.นายสมปอง ลีละบุตรดี มีพื้นที่ทำการเกษตร 500 ไร่

ผู้นำด้านศาสนา คือ นายบุญคำ หนูนวงศ์

ผู้รู้ / ปราชญ์ด้านการสาน 2 ท่าน คือ

- 1.นายประยูณ คุณเดชะ
- 2.นายสมาน นามวงศ์คุณ

ผู้รู้ / ปราชญ์ด้านศิลปดนตรี 1 ท่าน คือ

- 1.นายยล ดวงแก้ว

กลุ่มองค์กร 4 กลุ่ม ในชุมชน

- 1.กองทุนโคกระบือ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2528 มีสมาชิก 30 คน
- 2.กองทุนข้าว ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2529 มีสมาชิก 30 คน
3. กลุ่มสตรี ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2540 มีสมาชิก 35 คน
4. กองทุนเงินล้าน ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2545 มีสมาชิก 60 คน

คณะกรรมการกลุ่มองค์กรมี 15 คน

ผลที่ได้รับจากการจัดกลุ่มองค์กร คือ ชุมชนมีรายได้เสริม และสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

สรุปผลและประเด็นสัมภาษณ์

1.ทำกิจกรรมอะไรบ้าง

ประชุมผู้ใหญ่บ้าน และคนในชุมชน /กิจกรรมเพิ่มความสุให้หิงห้อย / เข้าฐานอาชีพ เศรษฐกิจพอเพียง ฟุตฟิตฟอไฟ เปิดประตูสู่อาเซียน แสดงละคร เรือรพจากลึงกระดาศ และประกวดเทพีหิงห้อย

2.วัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม (ทำเพื่ออะไร)

ทำให้ทุกคนในชุมชนได้ความรู้เกี่ยวกับการจักรสานและมีรายได้เสริม

3.กลุ่มเป้าหมาย (ทำกับใคร ที่ไหน เมื่อไหร่)

ทำกับทุกคนในชุมชนบ้านหนองคู จัดกิจกรรมวันเสาร์ และวันอาทิตย์

4.วิธีการและขั้นตอนการทำกิจกรรม

ประชุมและจัดสถานที่ประชุม การจัดกิจกรรมนันทนาการ

ผลที่ได้

สมาชิกในชมรมหิงห้อย
รวมถึงผู้ปกครอง ให้ความสนใจ
ร่วมมือดีมาก พอผู้ปกครองได้
เข้าร่วมกิจกรรมกับลูกๆ หิงห้อย
เป็นการเพิ่มความสนุก มี
รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ รวมถึงการ
สร้างความอบอุ่นในครอบครัว
ให้กับชมรมหิงห้อยเป็นอย่างดี

นำเสนอภาพกิจกรรม จักรสาน กิจกรรมนันทนาการชมรมหิงห้อย กิจกรรมละครสั้น กิจกรรมการรับประทาน
อาหารร่วมกัน ประชุมจัดสถานที่ ฐานกิจกรรมในชมรม คือ 1.ฐานอาชีพ 2.ฐานเศรษฐกิจพอเพียง 3.ฟุตบอล
ไฟ 4.ภาษาอาเซียน และการประกวดเทพีหิงห้อย ในหัวข้อ “หิงห้อยไร้ขีดเคิล” พิธีจุดเทียน กิจกรรมความฝันใน
วัยเด็ก พิธีปิด
